

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum, Sive Institutiones & Praxes Tum Vitæ, tum Officii Pastoralis

Musart, Charles

Monachii, 1654

III. Scholarum triuialium cura, & Magistrorum, haberi debet à Parochis:
quænam leges esse debeant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41616

DE Gymnasiis, & Academiis, Principes viri, & summi Magistratus curant: neq; iam desunt, qui maioribus studiis, & disciplinis ludū aperiant. Parochis ea cura incumbit, ut triuiales scholas in Parochiā habeant, in quibus ab idoneis magistris parua, & rudis Ætas primis saltem literarum Elementis legendo, scribendōq; informetur; fitq; tunc facilè, quòd teneri adhuc illi animi facilè imbuātur: refert autē id plurimū bono publico, & vitę hominum cūm cōmuni, tūm priuatę, ad erudendum animū, & varia emolumenta. Olim Episcopi, in Concilio Oecumenico sexto (prout referunt Canones reperti Gandau, in Monasterio S. Bauonis) mandārūt, ut rurales Presbyteri per villas, & vicos scholas haberent & quidē gratis, nisi quid parentes spontē offerrent. Et in Synodo Moguntinā an. 813. mandatur, ut parentes filios mittant ad

ad Presbyteros, à quibus erudiantur: Igitur tui etiam erit id muneris. Magister, quem constitues, non magis peritus huius artis tradendæ sit, quàm probus, & sanæ fidei, ne cum puerili doctrinâ improbos mores, & errores impios, quod facillimum est, innocentibus animis infundat; nam ferè vt quisque à teneris opiniones, morèsq; imbibit, seruat in longam ætatem: quare attendendum, ne ex libris aut hæreticis, aut aliâ lue infectis, venenum hauriant. Præter literas aliqui, quibus purior, & gratior vox influit, etiam in cantu edoceantur, quò in rebus diuinis decantandis utiles euadant. Suæ etiam leges scholæ præfigantur, quas exactè obseruent. Prima, secundùm parentes magistrum colant, eique obtemperent. Secunda, in scholam ingressi coram sacrâ aliquâ Imagine *Pater & Aue* deuotè recitent. Tertia, ne fabulentur, nugentur, scholam perturbent. Quarta, ne sine cau-

sâ,

310 *Institutionum Pastoralium*
sâ, & excufatione absint. Quinta, ad
rem diuinam bini deducantur, eique
piè inter sint. Sexta, mendaciâ, furta, iu-
ramenta, blasphemix non tolerantur,
sed puniantur. Septima, pueri à puellis
seorsim erudiantur, nec sinantur fa-
miliariùs, nec publicè, nec priuatim
ludere, aut iocari; nocent hæc vitia,
dici nequit quantum, isti ætati in
omnem vitam. Lektionen breui aliqua
precatiunculâ ad Deum, aut Beatam
Dei Matrem finiantur. Diebus Sab-
batinis ante meridiem Litanias Lau-
retanas ab vno præeunte altâ, & de-
uotâ voce, post meridiem verò actum
amoris Dei, & veræ contritionis
actus ex certâ formulâ ab omnibus per
partes recitari plurimùm faceret; cum
vt ipsi multo vsu eas preces addiscant,
tùm vt alios domi, eadem recitando,
doceant. E re denique foret, in locis
præsertim paulò celebrioribus, gynæ-
cea, seu contubernia constitui, vbi
adolescentiores puellæ puellaribus
arti-

artibus instruerentur, iis præsertim, quæ acu exerceri solent; vt commoda & vtilis aliquando esse possint vel famulæ, vel matresfamilias.

NVM: IV.

Confraternitates, siue Sodalitia.

Sodalitatum quarundam instituentium initia, aliqui procul reperiunt ex Marco Porcio Romanorum, Prætoris, qui receptis Sacris Magnæ Matris, conflata sodalitate suo tempore gloriatur, in quâ sodales, victu, & poculis cum æqualibus se oblectabant: vnde sodales dicti, quod soli non ederent: ea res deinde hucusque cum nomine propagata; nam ciues eiusdem officii, aut artis, qui ad communes exercitationes congregantur, & collatis symbolis conuiuia agitant, sodales, & eorum cœtus sodalitates appellantur. Nomen deinde ad sacra traductum, & res in melius commutata: congregationes enim piorum homi-

homi-